

Nad Teharjami in Hudo jamo se je še nebo zjokalo!

Zločin, ki se je odvijal po vojni na Teharjah - Bukovžlaku in Hudi jami pri Laškem predstavlja zlo, ki ga je nemogoče opisati in dojeti v krutosti, ki so je bili deležni ubiti. Tega so se spominjali ljudje s sočutjem v nedeljo, 2. oktobra, na obletni maši in v ponedeljek, 3. oktobra, pri obredu vstajenjskega pokopa.

V noči med obema dogodkoma je deževalo, da se je zdelo, kot da nebo

joče ob dejstvih nesoglasnega in ne-sočutnega ravnanja s človeškimi ostanki krivično pobitih ljudi po moriščih. Lep pietetni obred pokopa je sicer dokaz, da ljudje dobivajo svoje dostojanstvo, ni pa še v skladu s pravičnostjo, ki jo pogojuje izrečena resnica o pobojih. Ni pa problematična samo neizrečena resnica, ki bi v duhu pravičnosti spodbudila ravnanja, ki bodo odprla pot katarzi

v državi in omogočila medsebojno spravo med državljani, ampak pomanjkanje empatije do svojcev pobitih, ki bi morali dobiti zadoščenje za trpljenje in zapostavljanje ob nasilnem molku.

Sedaj molk ni več zaukazan, so pa govori in pogovori sprenevedavi, lažnivi, žaljivi, nestrpni, oblastni in netolerantni do drugih. Čeprav imamo formalno demokracijo z več strankami, je praktično koalicijska avtokracija, ki ne spoštuje principov demokracije, ki temelji na pravičnosti in poštenosti. Vse to se lepo kaže sedaj, ko se hvali

zakonski dosežek za pokop po vojni zločinsko pobitih ljudi iz morišč na zakonsko nedoločenem mestu oz. na avtokratsko, brez volje prizadetih svojcev predvidenem pokopališču, kot je Dobrava pri Mariboru. Zato, da se zadeva pomika naprej v laži in ohranjanju ideologije zlaganega socializma.

V Civilni pobudi Teharje-Bukovžlak, muzej

genocida in katarze zato vztrajamo, da se s prekopi morišč dogradi veličasten teharski spomenik in spominski park na kraju koncentracijskega taborišča za vrnjene domobranci in svojce iz Vetrinja v dostojen spomenik in opomnik:

Nikoli več kaj takega!! To je mogoče samo s simbolnimi pokopi človeških ostankov v parku spomina, kot je bilo predvideno ob postavitvi leta 2004 in do sedaj zanemarjeno. Kljub temu je bil park spomina leta 2014 razglašen za spomenik državnega pomena, čeprav po mnenju oblastnikov ni primeren za pokop človeških ostankov iz morišč. Tu oblastni organi tudi polagajo vence za vse svete brez navzočnosti ljudi. Postavi se vprašanje, zakaj je potreben tak način. V smislu empatije do svojcev bi morali biti povabljeni, da so pri tem navzoči. To bi bila potrditev, da gre za resen in dostojen namen pietetno urediti spomenik, ki bi potrdil narodno katarzo in opominjal: Nikoli več kaj takega!

Pokop prikrito pobitih ljudi bi moral biti priložnost za spraven proces. Toda kako naj se to dogaja, če pri tem niso udeleženi svojci žrtev in dediči zločincev, ki danes predstavljajo oblast, ki o tem odloča po svoji ideološki volji in hotenju uveljaviti svoj prav. Samo resnica je tista, ki bo osvobodila zločince in odrešila svojce. Priznanje in kesanje omogočata odpuščanje, ki odpre vrata za mir in nadaljnje narodno sožitje. To naj bi bil smisel lociranega pokopa, ne pa prekopavanje morišč na poljubna pokopališča po volji oblasti. Oblast tudi v to stvar vpleta cerkev, čeprav je njena funkcija duhovne in transcendenčne narave, ki odvrata slaba dejanja in spodbujata dostojanstvo, ki omogoča odpuščanje in nadaljnje sožitje ljudi v miru.

V tej funkciji vidimo nesmisel pokopnega obreda na Dobravi pri Mariboru, kjer naj bo shramba za dokončno lokacijo pokopa, mislimo pa, da je umestna maša zadušnica za prikritelje ljudi, ki so dočakali dan vstajenja in dostojnega sprejetja v občestvo mrtvih in živih.

Latinska modrost pravi: Karkoli delaš, delaj razumno in misli na konec. To naj bo smisel vsega tega početja.

Franc Zabukošek za Civilno pobudo Teharje-Bukovžlak, muzej genocida in katarze

